

lysninger fra forskellige af Jurisdictionens Sognekogder, og derefter bestemmer han sit Votum. Jeg maa erkjende, at den Forretning, hvorom her er Tale, ligger vedkommende Embedsmand noget fjern, og den Formodning, som der hift og her næres, at han ikke helliger denne Sag tilbørlig Opmærksomhed, synes i Forholdets Natur at have Noget for sig. Jeg vilde derfor ønske, at man ogsaa her kunde træffe en saadan Ordning af Sagen, at denne Forretning ikke saaledes som hidtil blev overdragen disse verdslige Embedsmænd. Jeg er dog imidlertid noget i Forlegenhed med, at skulle give Anviisning til, hvorledes denne Sag hensigtsmæssigt kunde ordnes. Jeg har tidligere tænkt paa at ville indgive et Lovforslag om den omhandlede Sag; men jeg har hidtil udsat det i den Tanke, at der mulig kunde vise sig en Udvei, naar Communalloven blev forelagt. Da dette endnu ikke er skeet, og jeg maa indrømme, at det Forslag, som den ærede Forslagsstiller har gjort, dog synes at kunne blive en Forbedring, skal jeg anbefale det til Fremme, med det Tilføiede, at det, i Henhold til hvad jeg har bemærket, forekommer mig at kunne være hensigtsmæssigt, at Loven gik ud paa, at den trufne Ordning af Sagen blot var midlertidig, men at den endelige Ordning heraf træffes i den fremtidige Communallov.

Hvad angaaer Spørgsmaalet om, hvorvidt der skal sættes en særskilt Tæxt paa 2radet og Gradet Byg, da er det ogsaa en Sag, som gjentagne Gange har været tagen under Overveielse, navnlig findes denne Sag temmelig vidtløftigt drøftet i en Cancellieskrivelse af 25de Mai 1830. Der var da Spørgsmaal om man skulde sætte Capitelstarten paa Byg alene for Gradet, dette blev forkastet, dernæst om man skulde sætte Capitelstarten baade for 2radet og Gradet Byg, men saaledes at man deraf skulde udbrage Middelpriisen, dette blev ogsaa forkastet, og man kom derfor til det Resultat, som nu er det gjældende, nemlig: at man ved at afgive sit Votum angaaende Prisen paa Byg tager Hensyn til det Gradede Byg, ligesom man tager Hensyn til Byg af en ringere Dvalitet end den almindelige, — at saaledes, som det hedder i Cancellieskrivelsen, begge Sorter gaar ind i Præmisserne til Votumet. Den Frem-

gangsmaade, som nu er den brugelige, maa vist erkjendes paa sine Steder at have sine store Ulemper, saaledes i de Stifter, hvor Agerbruget staaer paa forskellige Trin, vil det vise sig, at intet lidet Misforhold eksisterer; jeg vil for Exempel nævne Marhuus Stift, hvor en stor Deel af Stiftet bestaaer af meget gode Jorder og hvor den vægtigste og bedste Byg findes, men en anden og mindre Deel af Stiftet er af en ringere Dvalitet, og her er Gradet Byg den almindelige Bygsort; netop nu, fordi det kun er i en lille Deel af Marhuus Stift, at den Gradede Byg er den almindelige, netop derfor skeer det, at Prisen efter Capitelstarten paa Byg for denne lille Deel af Stiftet bliver uforholdsmæssigt høi. Som det er foreslaaet i Forslaget, troer jeg imidlertid neppe, det vil lade sig gjøre; naar det i Tiendeforeninger eller andre Forpligtelser blot hedder, at der skal leveres Byg, vil der opstaae Vanskeligheder ved at afgjøre, naar Dvelfsen skal skee, om den skal skee efter Capitelstarten paa 2radet Byg eller Gradet Byg. Der kan tænkes forskellige Maader, hvorpaa man kunde ordne denne i og for sig temmelig vanskelige Sag; jeg har saaledes tænkt mig, at man muligt kunde komme ud deraf ved, forsaavidt Capitelstarten for Byg angaaer, at sætte Capitelstarten for mindre Districter; man fik da en Tæxt, mere svarende til Forholdene i de vedkommende Kredse eller Districter. En anden Maade kunde være, at det blev forud bestemt, i hvilke Communer Capitelstarten for 2radet og i hvilke Communer Capitelstarten for Gradet Byg skulde være den gjældende. Denne Bestemmelse kunde mulig træffes af Amtsraadet efter Conference med Sogneforstanderskaberne, og havde Amtsraadet da i saa Henseende at tage Hensyn til, hvilken Bygsort der i vedkommende Sogn kunde antages at være den almindelige. At udjevne alle mulige Misforhold i saa Henseende, tør jeg vel antage vil erkjendes for at være aldeles umuligt. Et andet Spørgsmaal, som ogsaa her reiser sig, er for hvilke Maaneder Votumet til Capitelstarten skal gives, og ogsaa forsaavidt har Sagen været Gjenstand for tidligere Drøftelse. Der har været foreslaaet, at der skulde afgives Vota for Februar og Marts Maanedes, istedet-